

Forum V

16. Hyödyn ajan uudistuksia

Dokumenttitehtävä: Abraham Hülbersin päiväkirjakuvaus Fagervikista

Fagervikissa on Suomen kaunein puutarha ja suuri orangeria, jossa kasvaa viikunoita, pomeranssi- ja mulperipuita. Assessorin rouva Hising on samana kesänä kokeillut myös silkkiäisperhosen toukkien kasvattamista... Karjapihassa suuri navetta on erityisesti näkemisen arvoinen, sillä siellä karja on sijoitettu niin, että seisoo päät vastakkain, jolloin kuluu vähemmän rehua...

Fagervikin ruukki on yksi parhaista tuotantolaitoksista Suomessa. Se on perustettu virran varrelle neljännes peninkulma Fagervikin järven alajuoksulta. Sieltä on hyvä purjehdustie merelle ruukin vieressä olevasta lahdesta. Ylinnä on yksi kankirautavasara, jota hoitavat saksalaiset sepät äskettäin suurin kustannuksin muuratussa pajassa. Nippuvasarapajassa on lisäksi laitos, joka sisältää neljä vasaraa. Siellä taotaan nauvoja, piikkejä, lapiota yms. Levyvasaralaitoksessa on kaksi vasaraa. Siellä taotaan suurempia ja pienempiä levyjä. Tinauspajassa nämä levyt leikataan ja tinataan, kiillotetaan ja merkitään kirjaimilla FV. Siellä ne myös niputetaan 15 leiviskän [127,5 kg] nipuiksi niin, että jokaisessa nipussa on 459 levyä. Masuuni on käytössä nyt ja sinne malmi haetaan muun muassa Utöstä. Täällä valetaan myös patoja. Kuudessa muottituvassa on 12 työntekijää. Vuosittain tehdään 2000 pataa, jotka lähetetään esimerkiksi Helsingin ja Porvoon kauppiaille... Fagervikissa on lisäksi saha, jauhomylly ja ruukin kirkko, jossa on oma pappi.

Abraham Hülbersin päiväkirja

Abraham Hülbers oli ruotsalainen topografi, joka matkusti Suomessa Rantatiellä kesällä 1760 ja vieraili Fagervikin kartanossa.

Tehtäviä

1. Miten Abraham Hülbersin päiväkirjasta käy ilmi, että hyödyn ajan ajatukset tunnettiin Fagervikin kartanossa?
2. Mitä päiväkirja kertoo Fagervikin ja Suomen taloudesta?
3. Miten hyödyn ajan ajattelutapa vaikutti Suomessa?